

20. Ik zal borg voor hem zijn

Een hele tijd was er voorbij gegaan. En er werd niet meer over gesproken. Jakob was vastbesloten. Benjamin zou niet meegaan naar Egypte. En de broers bleven dus ook thuis. En Simeon bleef gevangen in de handen van de onderkoning van Egypte. Jawel, ze hadden nog wel tegengesproken. Ruben, de oudste, had het nog geprobeerd. 'Dood twee mijner zonen, zo ik hem niet weder tot u breng; geef hem in mijn hand, en ik zal hem weder tot u brengen!' (Gen. 42:37). Maar Jakob was niet te vermurwen. Wat had hij aan de dood van twee van zijn kleinzoons tegen de dood van zijn eigen geliefde Benjamin? Nee, niets kon Jakob tot andere gedachten brengen: 'Mijn zoon zal met ulieden niet aftrekken; want zijn broeder is dood, en hij is alleen overgebleven; zo hem een verderf ontmoette op de weg, die gij zult gaan, zo zoudt gij mijn grauwe haren met droefenis ten grave doen nederdalen.' (v. 38).

Duidelijk blijkt hier weer Jakobs liefde voor de zonen van Rachel boven de anderen. Dit moest de negen andere mannen toch wel steken. 'Zijn broer (Jozef) is dood.' Alsof Benjamin geen andere broers had! 'En hij is alleen overgebleven.' Alleen! De anderen telden eenvoudigweg niet mee, als Jakob naar Benjamin keek. Ze bestonden niet eens in zijn ogen. Bovendien maakt Jakob hier duidelijk een keus. Voor Benjamin, tegen Simeon. Maar Jakob vergat iets. Iets wat wij ook maar al te dikwijls vergeten. We maken plannen. We nemen beslissingen. En we zijn vaak net zo vastbesloten als Jakob. Dat zal nooit gebeuren! Zo zal het gaan! Zo denken we vaak, en spreken het misschien nog wel uit ook. Maar wat vergeten we? Wat vergat Jakob?

Ook God heeft een plan. Ook Hij heeft Zijn beslissingen genomen. En dat plan werkt Hij uit, zoals Hij dat wil. Ondanks onze plannen en vastberadenheid. En Hij werkt ze uit ten gunste van degenen die Hem liefhebben; hoe weinig die er op het moment vaak ook van kunnen zien.

Jakob verzette zich tegen Gods raad. Tevergeefs. 'De honger nu werd zwaar in dat land.' (43:1). En het eten raakte op. En opnieuw zei Jakob: 'Keert wederom, koopt ons een weinig spijze' (v. 2). Er was geen andere keus. Sterven van honger, of voedsel halen in Egypte. Lees de woorden van Juda maar: 'Zo zullen wij ons opmaken en reizen, opdat wij leven en niet sterven, noch wij, noch gij, noch onze kinderkens' (v. 8). Maar nu stond Jakob voor een probleem. De broers zouden niet gaan zonder Benjamin. Zij wisten dat dat

geen zin zou hebben. Maar Jakob had zich vast voorgenomen om Benjamin niet mee te laten gaan. En weer begint hij de negen broers te beschuldigen. ‘Waarom hebt gij zo kwalijk aan mij gedaan, dat gij die man te kennen gaaft, of gij nog een broeder hadt?’ Jakob voelt zich in het nauw gedreven. En zoals dat vaak gaat met mensen die geen uitweg meer weten gaat hij beschuldigingen uiten die eigenlijk niet eerlijk zijn en zeker geen uitkomst bieden. Wat had het op dat moment voor zin om de broers te verwijten dat zij tegen de onderkoning van Egypte over Benjamin hadden gesproken? Bovendien; wat voor kwaad hadden zij erin kunnen vermoeden? En als Jakob redelijk was, kon hij dat ook wel zien. Zij konden toch ook niet weten dat de onderkoning zou eisen dat zij hem de volgende keer mee zouden brengen?

En dan neemt Juda het woord. En uit wat hij zegt kunnen wij weer heel veel leren. ‘Zend de jongeling met mij, zo zullen wij ons opmaken en reizen, opdat wij leven en niet sterven, noch wij, noch gij, noch onze kinderkens.

IK ZAL BORG VOOR HEM ZIJN’ (v. 8, 9).

Dit is het argument dat Juda gebruikt om Jakob te bewegen Benjamin naar Egypte mee te laten gaan. Jozef probeerde hetzelfde door Simeon gevangen te houden. Dat werkte niet. Ruben stelde twee van zijn zoons als onderpand voor. Ook dat kon Jakob niet overreden. Maar Juda biedt ZICHZELF aan, door te zeggen:

‘IK ZAL BORG VOOR HEM ZIJN’.

Ruben wilde het beste geven van wat hij had. Maar Juda gaf zichzelf. Het staat er zo eenvoudig. Ik zal borg voor hem zijn. Maar diepe Bijbelse waarheden liggen er achter dat ene zinnetje verborgen. Met een moeilijk woord kunnen we het omschrijven als ‘identificatie’ of ‘vereenzelviging’: de een wordt voorgesteld door de ander.

Wat betekent dat allemaal? Het wordt nu misschien een beetje moeilijk, maar als je de tijd ervoor neemt zul je het, denk ik, een heel eind kunnen volgen. Als je het nu niet begrijpt, lees het dan later nog eens.

Allereerst zullen we dat woord ‘borg zijn’ eens naspeuren in de Bijbel, en een aantal teksten onder elkaar zetten, waarin dat woordje voorkomt. Het

oorspronkelijke, Hebreeuwse woord wordt niet steeds eender vertaald. In de volgende verzen is het schuin gedrukte gedeelte steeds de vertaling van hetzelfde woord als dat wat Juda gebruikte.

Genesis 44:32 'Want uw knecht *is* voor deze jongeling *borg* bij zijn vader.'

Ezra 9:2 'Want zij hebben van hun dochteren genomen voor zichzelf en voor hun zonen, zodat *zich vermengd hebben* het heilig zaad (Israël) met de volken dezer landen.'

Nehemia 5:3 'Ook waren er die zeiden: Wij *verpanden* onze akkers en onze wijngaarden, en onze huizen, opdat wij in deze honger koren mogen opnemen.'

Job 17:3 'Zet toch bij, *stel* mij *een borg* bij U; wie zal hij zijn? Dat in mijn hand geklapt worde.'

Psalmen 106:35 'Maar zij *vermengden* zich met de heidenen, en leerden derzelve werken.'

Psalmen 119:122 '*Wees borg* voor Uw knecht ten goede; laat de hovaardigen mij niet onderdrukken.'

Spreeken 6:1, 2 'Mijn zoon! Zo gij voor uw naaste *borg* geworden zijt, voor een vreemde uw hand toegekapt hebt; gij zijt verstrikt met de redenen uws monds; gij zijt gevangen met de redenen uws monds.'

(Het klappen of toeklappen van de handen is een uitdrukking voor het sluiten van een contract. Denk maar aan het 'handjeklap' op de veemarkt).

Spreeken 11:15 'Als iemand voor een vreemde *borg* geworden is, hij zal zekerlijk verbroken worden; maar wie degenen haat, die in de hand klappen, is zeker.'

Spreeken 20:19 '*Vermeng* u dan niet met hem, die met zijn lippen verlokt.'

Jesaja 38:14 'O HEERE! Ik word onderdrukt, *wees* Gij mijn *borg*.'

Daniël 2:43 ‘En dat gij gezien hebt ijzer *vermengd* met modderig leem, zij zullen zich wel door menselijk zaad *vermengen*, maar zij zullen de een aan de ander niet hechten, gelijk als zich ijzer met leem niet *vermengt*.’

Dit zijn niet alle teksten waar het woord voorkomt, maar wat ik je wilde laten zien is dat in het Hebreeuws hetzelfde woord voor ‘borg zijn’ en ‘vermengen’ gebruikt wordt. Uit de betekenis van ‘vermengen’ volgt de betekenis van ‘borg zijn’. Juda ‘vermengde zich’ als het ware zo zeer met het lot van Benjamin dat hij de schuld volledig op zich nam en dragen zou voor alles wat er met hem mis kon gaan. En dat is de betekenis van een borg. Een borg kun je aanspreken op de schulden die eigenlijk op de ander rusten. En dat is precies wat je vindt in de woorden van Juda. ‘Ik zal borg voor hem zijn; van *mijn* hand zult gij hem eisen; indien ik hem tot u niet breng en hem voor uw aangezicht niet stel, zo zal *ik* alle dag tegen u gezondigd hebben!’ (v. 9).

Dit onderwerp is echt te belangrijk om nu al te laten gaan. We maken daarom even een sprongetje vooruit in de geschiedenis. Jakob liet Benjamin meegaan naar Egypte. Na de bijzondere ontvangst die ze daar kregen keerden ze met het gewenste koren terug naar huis. Alles leek goed te gaan. Totdat ze werden achterhaald en zij werden beschuldigd van diefstal van de beker van Jozef. De broers zijn zich van geen kwaad bewust en zij zeggen zelf: ‘Bij wie van uw knechten hij gevonden zal worden, dat hij sterve; en ook zullen wij mijn heer tot slaven zijn!’ (Gen. 44:9). Het antwoord van de overste over het huis van Jozef was: ‘Bij wie hij gevonden wordt, die zij mijn slaaf; maar gijlieden [de overigen dus] zult onschuldig zijn.’ (v. 10). En dan wordt de beker gevonden in de zak van Benjamin. Benjamin was de schuldige. En ieder wist wat dat betekende. En het oordeel van Jozef was: ‘De man, in wiens hand de beker gevonden is, die zal mijn slaaf zijn; doch trekt gijlieden op in vrede tot uw vader.’ (v. 17). Toen volgde die ontroerende toespraak van Juda. Juda beschreef wat er met Jakob zou gebeuren als hij ook Benjamin zou moeten missen. Het enorme verdriet. De ondraaglijke pijn, waar Jakob zeker aan zou sterven. Toen deed Juda zijn voorstel. Hij liet zien dat hij de naam van borg waard is. ‘Nu dan, laat toch uw knecht voor deze jongeling slaaf van mijn heer blijven, en laat de jongeling met zijn broeders optrekken! Want hoe zou ik

optrekken tot mijn vader, indien de jongeling niet met mij was, opdat ik de jammer niet zie, welke mijn vader overkomen zou.' (v. 33, 34).

Zie je wat dat betekent? Juda stelde zich in de plaats van Benjamin. Hij wil alle schuld op zich nemen en voor de rest van zijn leven slaaf bij de onderkoning van Egypte zijn, zodat Benjamin vrijuit zou gaan.

Er zijn twee woordjes in de tekst die ons heel sterk doen denken aan het begin van de geschiedenis van Jozef. Het is alsof die woordjes tot ons zeggen: denk nog eens terug aan het begin. Het zijn de woordjes 'jongeling' en 'zondigen'.

Eerst het woordje 'jongeling'. In Genesis 37:2 wordt het gebruikt voor Jozef: 'en hij was een jongeling'. En dat was hij dus ook in de ogen van de broers. En ook de schenker sprak van Jozef als 'een jongeling'. (41:12). En nu komen we dat woord hier voor het eerst weer tegen. Uit de mond van Juda. 'Zend de jongeling met mij', (43:8) sprak hij tot Jakob. En zullen niet beiden gedacht hebben aan de dagen dat Jozef nog een jongeling was?

Toen de broers weer voor Jozef stonden en Benjamin beschuldigd werd van diefstal, gebruikt Juda het woord 'jongeling' zeven maal. En Juda wilde de plaats van 'de jongeling' innemen zodat deze vrijuit kon gaan en zichzelf de straf zou dragen. *Dat* had hij Jakob beloofd. En bovendien bezorgde de gedachte dat Jakob Benjamin niet meer zou zien hem zoveel medelijden en droefheid dat hij er alles, zelfs zijn eigen leven, voor over had. Juda verzwijgt daarnaast het lot van Jozef niet en de ellende die zijn vader om dat verlies heeft moeten doorstaan. (44:27, 28).

Het tweede woordje dat deze geschiedenis verbindt met het begin is 'zondigen'. Ruben had gezegd: 'Zondigt niet aan deze jongeling' (42:22) en hij bedoelde daarmee dat ze hem niet moesten doden, zoals ze van plan waren. Ruben wilde dat zij hem in de kuil wierpen, zodat hij hem eruit kon verlossen (37:22). Maar toen was het Juda die dat plan verijdelde. Het was *zijn* plan om hem aan de Ismaëlieten te verkopen. (37:27). En door *zijn* plan moesten de broers later zeggen: 'Voorwaar, wij zijn schuldig aan onze broeder, wiens benauwdheid der ziele wij zagen, toen hij ons om genade bad, maar wij hoorden niet.'

En nu is het juist Juda die de woordjes 'jongeling' en 'zondigen' in de mond neemt. Hij wilde borg zijn voor de jongeling Benjamin en zijn eigen leven vermengen met dat van de geliefde zoon van Jakob. Als hem iets overkwam, zou hij, Juda, gezondigd hebben 'alle dagen'.

Jozef had geen borg. Jozef werd hard en meedogenloos door zijn eigen broers onder leiding van Juda verkocht aan de vreemdelingen. Hun doel was om hem nooit meer terug te zien. Benjamin had wel een borg. Benjamin werd met alle goede zorgen omringd. De broers en met name Juda wilden liever hun eigen leven geven dan dat Benjamin ook maar één haar werd gekrenkt.

En daar komt nog iets bij. Jozef was onschuldig. Hij had niets gedaan om een zo zwaar lot te moeten ondergaan. Zijn enige 'misdad' was dat God tot hem gesproken had en dat hij God geloofde. Jozef was onschuldig, en daarom moesten de broers ook met een leugen bij Jakob aankomen. Ze konden moeilijk zeggen dat Jozef door zijn eigen schuld de dood was gestorven. Maar Benjamin was schuldig! (De broers wisten niets van de list van Jozef.) Als ze Benjamin in Egypte achterlieten konden ze eenvoudig de waarheid vertellen aan hun oude vader. Benjamin had gezondigd; hij had gestolen en daarvan moest hij nu de gevolgen dragen. Het was zijn eigen schuld.

Dus Juda wilde zelfs borg zijn voor zijn jongste broer, terwijl hij wist dat hij schuldig was. Juda wilde letterlijk de zonde van Benjamin dragen.

Je begrijpt dat ik hier niet zoveel over heb willen schrijven zonder een bedoeling. Dit gedeelte uit Gods Woord laat ons iets heel belangrijks zien. Ik zal proberen je het zo helder mogelijk te zeggen.

De levens van Jozef, Juda en Benjamin vloeiden hier als het ware ineen. Dat probeerde ik je te laten zien met de woordjes 'jongeling' en 'zondigen' en ook met de enorme verandering in Juda's gedrag: tegenover Jozef, de onschuldige, koesterde hij grenzeloze haat. Tegenover Benjamin, de schuldige, grenzeloze liefde. (Juda had een bekering ondergaan; de Bijbel schrijft daar niets over, maar we zien het aan de vrucht.)

En in dit alles vinden we weer een type, een voorbeeld van onze Heere Jezus Christus. Jozef was onschuldig 'vermoord'. Maar zonder Jozefs dood zou er geen enkele aanleiding geweest zijn voor Juda's gedrag. Hij zou zich nooit borg hebben gesteld voor Benjamin. Jozef 'gaat over' in Juda. Want deze wil nu onschuldig sterven in de plaats van Benjamin. Juda 'vermengt zich' met Benjamin.

In de Heere zien we dat allemaal in een paar Bijbelteksten terug:

‘Die Zelf onze zonden gedragen heeft op het hout’ (1 Pet. 2:24).

‘Want Christus heeft ook eens voor de zonden geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen; opdat Hij ons tot God zou brengen.’ (1 Pet. 3:18).

En onthoud die laatste paar woorden: ‘opdat Hij ons tot God zou brengen’! Hierom stond Juda borg voor Benjamin; om hem tot zijn vader terug te brengen. Hierom is het Woord vlees geworden. Hierom is God mens geworden in Christus, en heeft Hij zelfs de ‘gestaltenis van een dienstknecht aangenomen’. (Fil. 2:7). Hierom is Hij gehoorzaam geworden ‘tot de dood, ja, de dood van het kruis.’ (Fil. 2:8). Hierom, opdat Hij ons tot God, Zijn Vader, zou brengen. Dat was Zijn doel door borg te worden voor de schuldigen. Hij ‘vermengde’ Zijn leven met dat van de grootste boosdoeners om hen tot God te brengen. Hij kwam niet met lege handen aan Gods rechterhand. Daarom heb jij een Bijbel, een Boek dat jou in alles wijst op die ene Persoon. Laat dat Boek je leiden aan de voeten van die wonderlijke Man uit Nazareth. Want Hij is het Die jou leidt tot God. En die jou een plaats geeft ver boven al wat je zelfs maar durfde te denken. Hij zal je maken tot een Benjamin: een zoon (of dochter) van Zijn rechterhand.

